

Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih za leto 2022 Povzetek

Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih Agencije Evropske unije za azil

Sprejel upravni odbor junija 2023

Povzetek

Rokopis je bil dokončan junija 2023.

Niti Agencija Evropske unije za azil (EUAA) niti osebe, ki delujejo v njenem imenu, niso odgovorne za uporabo podatkov iz te publikacije.

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2023

PDF

ISBN 978-92-9403-359-8

doi: 10.2847/06

BZ-05-23-200-SL-N

© Agencija Evropske unije za azil (EUAA), 2023

Naslovna fotografija/ilustracija: EUAA 2023

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira. Za vsako uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, ki ni zaščiteno z avtorskimi pravicami agencije EUAA, je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov pravic.

Kazalo vsebine

I.	Dosežki politike	4
	Kratek opis dogajanj v letu	4
	Ključni rezultati.....	5
II.	Proračunske in finančne informacije	8
III.	Človeški viri, notranja kontrola in ocenjevanja	9

I. Dosežki politike

Kratek opis dogajanj v letu

Zadevno leto poročanja je zaznamovala neizzvana, obsežna invazija Rusije na Ukrajino, ki se je začela 24. februarja in je povzročila največjo humanitarno krizo v Evropi po koncu druge svetovne vojne.

Svet je 4. marca aktiviral [direktivo o začasni zaščiti](#), ki je državam članicam omogočila, da so hitro in učinkovito zaščitile ljudi, ki so bežali pred vojno v Ukrajini, namesto da bi uporabljale daljši azilni postopek. Ta izredni ukrep je bil sprejet prvič v več kot 20 letih od sprejetja direktive. Temeljal je na ugotovitvi, da bi množični prihod razseljenih oseb iz Ukrajine ogrozil učinkovitost azilnega sistema in škodil osebam, ki prosijo za zaščito.

Svet je Agencijo Evropske unije za azil (EUAA) skupaj z Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo (Frontex) ter Agencijo Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) pooblastil za zagotavljanje operativne podpore državam članicam, ki zaprosijo za pomoč pri obvladovanju razmer, tudi v zvezi z izvajanjem direktive o začasni zaščiti. Po podatkih [Eurostata](#) je bilo do konca leta 2022 dočasne zaščite upravičenih skoraj štiri milijone ljudi.

Osemnajst držav članic EU ter Lihtenštajn, Norveška in Švica so 22. junija 2022 podpisali izjavo, ki določa [način delovanja prostovoljnega solidarnostnega mehanizma](#) za podporo sredozemskim državam članicam prvega vstopa pod migracijskim pritiskom. Izjava, v kateri je bilo potrjeno, da so se migracijski izzivi zaradi ruske agresije na Ukrajino zaostri, je pomenila pomemben napredek v okviru [novega pakta Komisije o migracijah in azilu](#), hkrati pa je Svet istega dne sprejel [pogajalska mandata o uredbi Eurodac in uredbi o uvedbi preverjanja državljanov tretjih držav na zunanjih mejah](#).

V splošnem so države EU+ ⁽¹⁾ leta 2022 ⁽²⁾ prejele 996 000 prošenj za azil, kar je največ od begunske krize v letih 2015–2016. Migracijski pritisk na zunanji meji EU se je povečal, zlasti ob poteh na Zahodnem Balkanu in v srednjem Sredozemlju ⁽³⁾.

Sirija in Afganistan sta bila še naprej [glavni izvorni državi](#), saj je iz teh dveh držav skupaj prihajala več kot četrtina (270 000) vseh prošenj, vloženih v letu 2022. Tretja izvorna država je bila Turčija z 58 000 prošnjami, sledili sta ji Venezuela (51 000 prošenj) in Kolumbija (43 000 prošenj).

Leta 2022 so mladoletniki brez spremstva v državah EU+ vložili 42 000 prošenj za azil. To je pomenilo, da se je število tovrstnih prošenj povečalo za tri petine v primerjavi s predhodnim letom in da jih je bilo največ od leta 2016 ⁽⁴⁾. Skoraj polovico prošenj so vložili Afganistanci, ki so

---

⁽¹⁾ Države EU+ vključujejo 27 držav članic Evropske unije ter Islandijo, Lihtenštajn, Norveško in Švico.

⁽²⁾ Na podlagi podatkov [Eurostata z dne 13. aprila 2023](#). Letni podatki za Islandijo so ocenjeni na podlagi vsote [mesečnih podatkov](#).

⁽³⁾ Na podlagi podatkov [Frontexa z dne 13. januarja 2023](#).

⁽⁴⁾ Na podlagi podatkov [Eurostata z dne 13. aprila 2023](#). Za Islandijo ni bilo podatkov.

skupaj s Sirci vložili več kot dve tretjini vseh prošenj, ki so jih v državah EU+ vložili mladoletniki brez spremstva.

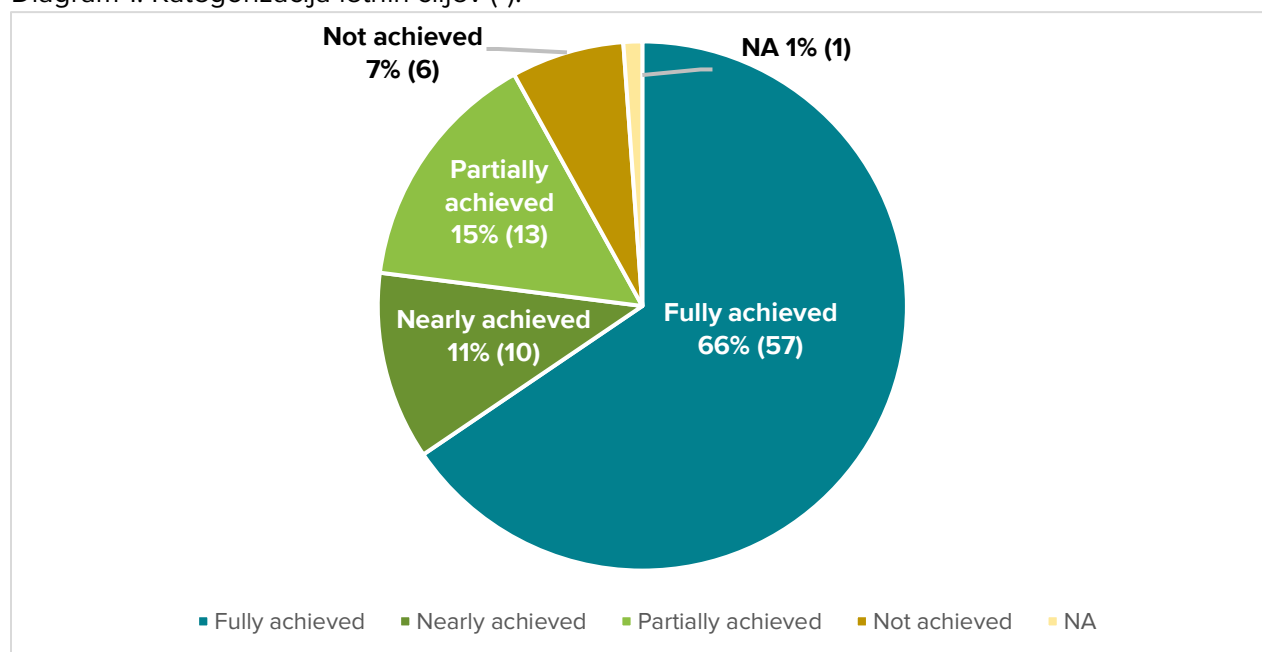
Azilni organi držav EU+ so leta 2022 izdali približno 646 000 prvostopenjskih odločb, kar je za petino več kot leto pred tem ⁽⁵⁾. Število prošenj se je povečevalo hitreje, zato je konec leta 2022 na prvostopenjsko odločbo čakalo 636 000 primerov, kar je največ od začetka leta 2017 ⁽⁶⁾. Kljub zmanjšanju števila primerov na drugi stopnji in višjih stopnjah je zato konec leta 2022 na odločbo na vseh stopnjah čakalo skoraj 899 000 prosilcev za azil, kar je skoraj za petino več kot leto pred tem ⁽⁷⁾.

Ključni rezultati

V letnem delovnem programu agencije, kot je podrobno predstavljen v enotnem programskem dokumentu za obdobje 2022–2024, ki ga je upravni odbor sprejel 13. septembra 2022, je bilo opredeljenih 87 letnih ciljev na šestih področjih dejavnosti.

Kot je prikazano v spodnjem diagramu, je bilo 67 ciljev v celoti ali skoraj doseženih. Od preostalih 20 ciljev jih je bilo 13 delno doseženih, sedem pa jih ni bilo doseženih zaradi operativnih omejitev, spremembe prednostnih nalog zaradi ruskega vojnega napada na Ukrajino in povečane delovne obremenitve zaradi začetka veljavnosti novega mandata.

Diagram 1: Kategorizacija letnih ciljev (*).

(*) Številke so zaokrožene na naslednje celo število.

Not achieved 7%

Niso doseženi 7 %

⁽⁵⁾ Na podlagi podatkov Eurostata z dne 13. aprila 2023.

⁽⁶⁾ Na podlagi predhodnih podatkov iz sistema agencije EUAA za zgodnje opozarjanje in pripravljenost.

⁽⁷⁾ Na podlagi podatkov Eurostata z dne 13. aprila 2023.

Partially achieved 15% (13)
Nearly achieved 11% (10)
Fully achieved 66% (57)
NA 1% (1)

Delno doseženi 15 % (13)
Skoraj doseženi 11 % (10)
V celoti doseženi 66 % (57)
Ni podatkov 1 % (1)

Dodatne informacije o letnih ciljih, razlogih za njihovo doseganje (ali nedoseganje) in stanju njihovih zadevnih kazalnikov so na voljo v celotnem poročilu.

Agencija je v izjemnih okoliščinah, povezanih z vojaškim napadom na Ukrajino, izvedla notranjo reorganizacijo, ki je bila nujna za izvajanje razširjenega mandata, vzpostavljenega zaradi začetka veljavnosti uredbe o agenciji EUAA. Z namenskimi prehodnimi programi so se usklajevale številne spremembe, ki izhajajo iz nove uredbe, izvedenih pa je bilo tudi devet projektov za vzpostavitev novih nalog in funkcij.

Agencija EUAA je leta 2022 okrepila svojo operativno in tehnično pomoč. Za namene napotitve podpornih skupin za azil je bila ustanovljena intervencijska skupina za azil, v kateri je bilo do konca decembra več kot 300 strokovnjakov iz 21 držav članic.

Agencija EUAA je maja prvič v svoji zgodovini napotila svoje uslužbenke v državo nečlanico EU, in sicer v Moldavijo. Na zahtevo Komisije je podprla program prostovoljnih premestitev, ki osebam, ki bežijo pred vojno v Ukrajini, pomaga, da se preselijo v Evropo in zaprosijo za začasno zaščito. V tem letu poročanja je izvedla operativne načrte v 14 državah članicah in tako na zahtevo ustreznih nacionalnih organov razširila svoje delovanje na šest dodatnih držav EU ⁽⁸⁾.

Leta 2022 je agencija podprla približno 48 300 registracij za mednarodno zaščito na Cipru, v Grčiji, Italiji in na Malti ter več kot 49 000 registracij za začasno zaščito na Cipru, v Grčiji, Italiji, na Malti in v Romuniji. Cipru, Grčiji in Malti je še naprej pomagala pri ugotavljanju upravičenosti do statusa begunca na prvi stopnji, pri čemer je opravila približno 19 700 razgovorov in pripravila približno 8 000 sklepnih pripomb.

Agencija EUAA je še naprej širila evropski azilni učni načrt ter usposabljala nacionalne uprave in osebje, napotene v okviru operativnih načrtov. Na svojih tečajih usposabljanja je evidentirala skoraj 9 000 udeležencev, med katerimi je bilo 160 uradnikov iz tretjih držav. Poleg tega se je njenih usposabljanj za izvajalce usposabljanja udeležilo skoraj 600 ljudi.

Med državami EU+ se je spodbujalo praktično sodelovanje na področju azila, in sicer z zelo različnimi dejavnostmi in gradivom, ki so se izvajali v okviru tematskih mrež agencije EUAA.

Pripravljenih je bilo skoraj 3 000 strani dokumentov z informacijami o izvorni državi, obravnavanih in danih na voljo pa je bilo več kot 1 000 posameznih zdravstvenih zahtev na spletnem portalu z omejenimi zdravstvenimi informacijami iz izvorne države. Objavljene so bile nove smernice za Somalijo, posodobljene pa so bile tudi smernice za Afganistan in Irak. Agencija je začela pripravljati več analiz razmer, med drugim zaradi nezakonite, obsežne ruske invazije na Ukrajino

---

⁽⁸⁾ Leta 2022 je agencija začela delovati v Avstriji, Bolgariji, na Češkem, Nizozemskem, v Romuniji in Sloveniji, operativno in tehnično pomoč pa je že zagotavljala Belgiji, Cipru, Grčiji, Italiji, Latviji, Litvi, Malti in Španiji.

in začetka delovanja v novih državah, ter še naprej razvijala, razširjala in spodbujala operativne standarde, kazalnike, smernice in dobre prakse.

Leta 2022 je v dejavnostih agencije EUAA za podporo pravosodju na področju specializiranih tem v zvezi z mednarodno zaščito sodelovalo 576 članov sodišč, kar je največ do zdaj. Vse dejavnosti so bile organizirane ob dejavni podpori skupine pravosodnih strokovnjakov agencije, ki se je povečala za tretjino in je leta 2022 imela 99 članov.

Posvetovalni forum agencije EUAA je bil junija 2022 ponovno vzpostavljen z novimi pravili, ki izhajajo iz njene ustanovitvene uredbe. Po razpisu za prijavo interesa civilne družbe in drugih ustreznih organizacij je imel novoustanovljeni forum do konca decembra več kot 100 članov.

Agencija EUAA je bila še naprej močno vključena v zunanjo razsežnost skupnega evropskega azilnega sistema. Z instrumentom za podporo pri preseljevanju v Istanbulu se je v 13 izbirnih misijah in treh misijah pred odhodom v šestih državah EU+ pomagalo 2 585 osebam. Poleg tega se je s pomočjo tega instrumenta leta 2022 prvič pomagalo pri izvedbi zdravstvenih ocen beguncev v imenu države EU+ (Švica). Agencija EUAA je potrdila tudi svojo podporo turškemu predsedstvu pri krepitvi zmogljivosti na področju upravljanja migracij.

Agencija je pomagala državam Zahodnega Balkana s krepitvijo institucionalnih zmogljivosti ter usposabljanjem in mentorstvom na delovnem mestu v zvezi s temeljnimi azilnimi postopki v Albaniji, Bosni in Hercegovini, na Kosovu ⁽⁹⁾, v Črni gori, Severni Makedoniji ter Srbiji. Izvajanje časovnega načrta EUAA-Egipt se je nadaljevalo, z namenom vzpostavitve mreže strokovnjakov pa so bile organizirane podporne dejavnosti, ki so zajemale Niger in vse severnoafriške države.

Reorganizacija, ki je sledila začetku veljavnosti novega mandata, je bila podprta s sistemom notranje kontrole agencije. Agencija EUAA je izboljšala svojo sposobnost prepoznavanja, prednostnega razvrščanja in obvladovanja tveganj, ki izhajajo iz povečanja operativnih dejavnosti ter finančnih in človeških virov.

Agencija je leta 2022 nadaljevala pozitivne trende iz predhodnih let ter še dodatno zmanjšala odstotni delež plačilnih zamud ter številčno in vrednostno razmerje izjem in neskladnosti glede na celotni proračun. Od 15 nerešenih opažanj Evropskega računskega sodišča iz predhodnih let jih je bilo deset zaključenih, štiri pa so bila notranje ocenjena kot končana.

⁽⁹⁾ To poimenovanje ne posega v stališča glede statusa ter je v skladu z Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov 1244 o razmerah v zvezi s Kosovom in svetovalnim mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

II. Proračunske in finančne informacije

Proračun agencije EUAA za leto 2022 je upravni odbor najprej sprejel v okviru enotnega programskega dokumenta za obdobje 2022–2024, in sicer 25. oktobra 2021.

Potem ko je bil 24. novembra 2021 sprejet splošni proračun EU za proračunsko leto 2022, je 20. decembra 2021 sprejel prvo spremembo enotnega programskega dokumenta za obdobje 2022–2024, s katero se je proračun agencije povečal za 380 000 EUR, tako da je znašal 171,78 milijona EUR.

Upravni odbor je nato sprejel dve spremembi proračuna.

Prva sprememba z dne 13. septembra 2022 je vključevala naslednje elemente:

- dodatno subvencijo EU v višini 12 milijonov EUR v odobritvah za prevzem obveznosti in šestih milijonov EUR v odobritvah plačil, da bi zadostili povečanim potrebam, ki so nastale po obsežni ruski invaziji na Ukrajino;
- drugi obrok prostovoljnega prispevka Danske za izvajanje časovnega načrta za sodelovanje z Egiptom, in sicer v višini 94 063 EUR (700 000 DKK);
- prvo predhodno financiranje sporazuma o prispevku, podpisanega s Komisijo v okviru III. faze instrumenta za predpristopno pomoč, in sicer v višini 2 968 129 EUR.

Z drugo spremembo z dne 29. novembra 2022 so se odobritve plačil zmanjšale za 12 milijonov EUR zaradi nepredvidenih zamud pri izvajanju nekaterih operativnih načrtov, napotitvi strokovnjakov in zaračunavanju storitev tolmačenja.

Zato je končni spremenjeni proračun za leto 2022 znašal 168 842 192 EUR.

Prihodki v letu 2022

Glavni vir prihodkov v letu 2022 je bil prispevek EU.

Zunanje namenske prejemke v letu 2022 so sestavljali prispevki iz:

- pridruženih držav, in sicer Norveške, Švice in Lihtenštajna;
- sporazuma o nepovratnih sredstvih in sporazuma o prispevku, podpisanega s Komisijo;
- neposrednih prostovoljnih prispevkov držav članic za regionalni pilotni projekt agencije EUAA za Severno Afriko in Niger ter za časovni načrt za sodelovanje z Egiptom.

Izvrševanje skupnega proračuna (vsi viri financiranja)

Agencija je leta 2022 izvršila 96 % odobritev za prevzem obveznosti, s čimer je presegla ciljni odstotni delež ustreznega kazalnika spremljanja upravljanja, ki znaša 95 %, in izvršila 90 % odobritev plačil, kar je v skladu z ustreznim ciljem.

III. Človeški viri, notranja kontrola in ocenjevanja

Človeški viri

Agenciji EUAA je bilo odobrenih 90 kratkoročnih (dveletnih) delovnih mest pogodbenih uslužbencev za podporo vse obsežnejšim operativnim nalogam, povezanim z ruskim vojaškim napadom na Ukrajino.

Kadrovski načrt, tj. seznam začasnih delovnih mest po plačnih razredih in funkcionalnih skupinah, odobren v okviru proračunskih omejitev, je ostal razmeroma nespremenjen. V primerjavi z letom 2021 je bilo agenciji odobrenih pet dodatnih delovnih mest, s čimer se je skupno število odobrenih delovnih mest za začasne uslužbence povečalo na 371. Stopnja zasedenosti delovnih mest kadrovskega načrta je bila ob koncu leta 90-odstotna.

Skupna letna stopnja fluktuacije, tj. odstotni delež osebja (vključno s kratkoročnimi pogodbenimi uslužbenci za operativne projekte, pogodbenimi uslužbenci, ki se financirajo iz projektov, in napotenimi nacionalnimi strokovnjaki), ki je leta 2022 zapustilo agencijo, je bila 12-odstotna, medtem ko je bila leta 2021 6,6-odstotna. Agencija preiskuje vzroke za veliko fluktuacijo, ki bi jo lahko povzročali različni dejavniki, med drugim kratkoročnost pogodb, geografska lokacija sedeža agencije EUAA ali konkurenčen trg dela.

Notranje kontrole

Na podlagi celovitega okvira notranje kontrole odbora COSO ⁽¹⁰⁾ iz leta 2013 je upravni odbor [21. decembra 2018](#) sprejel okvir notranje kontrole agencije. Leta 2022 je agencija za svojih 17 načel notranje kontrole ocenila, da so učinkoviti (sedem) ali v celoti učinkoviti (deset). Zato so vsa načela prisotna in delujejo, ostajajo pa zmerne ali manjše pomanjkljivosti, ki jih je treba nekoliko odpraviti.

Revizije

Leta 2022 je **Služba Komisije za notranjo revizijo (SNR)** izvedla revizijo več subjektov v zvezi z usklajevanjem med GD HOME in decentraliziranimi agencijami EU ter misijo za ugotavljanje dejstev v agenciji EUAA.

Leta 2022 **Evropsko računsko sodišče** v svojem revizijskem poročilu za proračunsko leto 2021 ni izdalo nobenih novih opažanj.

Ocenjevanja

⁽¹⁰⁾ [Odbor sponzorskih organizacij Treadwayeve komisije.](#)

Agencija EUAA izvaja notranja ali zunanja vmesna in naknadna ocenjevanja programov in dejavnosti, pri katerih se porabljajo znatna sredstva. Leta 2022 je bilo opravljenih 14 ocenjevanj, kar je največ v zadnjih osmih letih.

Po analizi posameznega poročila o ocenjevanju se vodstvo agencije dogovori o načrtu ukrepanja, v okviru katerega se upoštevajo priporočila ocenjevalcev.

Ob koncu leta 2022 je agencija EUAA izvedla priporočila, ki so izhajala iz 18 ocenjevanj.

Publications Office
of the European Union

